

На основу члана 60. став 3. Закона о управљању отпадом (« Службени гласник Републике Српске », број 53/02) и члана 112. Закона о административној служби у управи Републике Српске (« Службени гласник Републике Српске », бр. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04 и 49/06) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију у сарадњи са министром здравља и социјалне заштите д о н о с и

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ МЕДИЦИНСКИМ ОТПАДОМ

Члан 1.

Овим правилником прописује се управљање медицинским отпадом, систем руковања и планирање третмана медицинског отпада у складу са добром праксом управљања медицинским отпадом, да би били смањени ризици за здравствене и друге раднике у додиру са медицинским отпадом, становништво, животну средину уопште и истовремено успоставила основа за безбједније управљање медицинским отпадом у будућности.

Члан 2.

Изрази који се користе у овом правилнику имају сљедећа значења:

- а) **Здравствена установа** јесте амбуланта, дом здравља, апотека, апотекарска установа, болница, Институт за заштиту здравља Републике Српске, специјализовани завод, институт, клиника, клинички центар, поликлиника,
- б) **Каталог отпада** је систематизовани преглед назива отпада према особинама и дјелатностима из којих отпад потиче и саставни је дио Правилника о категоријама отпада са каталогом (« Службени гласник Републике Српске » број 39/05),
- в) **Медицински отпад** је отпад који настаје у здравственим установама и који је обухваћен једном од категорија наведених у групи 18 каталога отпада.
- г) **Општи отпад** јесте отпад који настаје у здравственим установама који не садржи опасни отпад а по својој природи и саставу веома је сличан кућном отпаду,
- д) **Оштрице** су оштри инструменти наведени у категорији 18 01 01 (изузев 18 01 03) и 18 02 01 (изузев 18 02 02) у каталогу отпада,
- ђ) **Веома инфективан** отпад јесте отпад чије сакупљање и одлагање подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције, наведен у категоријама 18 01 03 * и 18 02 02 * у каталогу отпада,
- е) **Остали инфективни и потенцијално инфективни отпад** јесте отпад наведен у категоријама 18 01 02 и 18 01 04 у каталогу отпада.
- ж) **Фармацеутски отпад** је отпад наведен у категоријама 18 01 09 и 18 02 08 у каталогу отпада,
- з) **Генотоксични отпад** јесте отпад наведен у категоријама 18 01 08 * и 18 02 07 * у каталогу отпада,
- и) **Отпадни амалгам из стоматологије** је отпад наведен у категорији 18 01 10 * у каталогу отпада,

ј) **Опасни хемијски отпад** јесте отпад наведен у категоријама 18 01 06 * и 18 02 05 * у каталогу отпада.

к) **Остали хемијски отпад** је отпад наведен у категоријама 18 01 07 и 18 02 06 у каталогу отпада.

Члан 3.

Овај правилник односи се на сав медицински отпад, изузимајући:

- а) општи отпад,
- б) отпад који настаје у домаћинствима, изузимајући отпад који настаје пружањем медицинске његе пацијенту у кући,
- в) радиоактивни отпад,
- г) залихе лијекова са истеклим роком употребе, а које су затечене даном ступања на снагу овог правилника.

Члан 4.

(1) Руководилац здравствене установе обавезује се на спровођење мјера спречавања или смањења настанка медицинског отпада у здравственој установи на ниво који не угрожава здравље људи и животну средину.

(2) Руководилац здравствене установе обавезује се да подстиче поновно коришћење или рециклирање отпадног материјала који настаје у здравственој установи, у мјери која не угрожава здравље људи и животну средину.

(3) Руководилац здравствене установе у складу са својим овлашћењима има обавезу да предузима мјере на заштити здравља радника здравствене установе, радника на транспорту медицинског отпада, на заштити становништва од ризика по здравље као посљедица настанка медицинског отпада у здравственој установи. Руководилац је дужан да обезбиједи да се медицински отпад третира на сигуран и по животну средину безбједан начин.

Члан 5.

(1) Планови управљања отпадом који су дефинисани чланом 6. Закона о управљању отпадом, треба да предвиде посебне уговоре за управљање медицинским отпадом који настаје на конкретном подручју, укључујући и неопходне мјере за смањење количине настанка медицинског отпада, методе за одлагање и мјере за подстицање изградње потребних капацитета за адекватно збрињавање медицинског отпада.

(2) Планове управљања отпадом, из претходног става, здравствене установе су дужне донијети најкасније до краја 2007. године.

Члан 6.

(1) Руководилац здравствене установе дужан је да именује одговорно лице, оспособљено за рад на пословима управљања медицинским отпадом здравствене установе.

(2) Здравствена установа обавезна је да утврди права и обавезе одговорног лица за управљање отпадом и спровођење задатака прописаних чланом 7. овог правилника.

(3) Име и презиме са свим релевантним подацима у конкретном случају доставља се Министарству здравља и социјалне заштите.

Члан 7.

(1) Задаци одговорног лица за управљање медицинским отпадом су да:

- а) израђује упутство и прилагођава поступак за управљање медицинским отпадом, у складу са чланом 10. овог правилника,
- б) спроводи интерну контролу или пренос обавеза контролисања примijeњених поступака и правила дефинисаних овим правилником на друго лице у здравственој установи,
- в) припрема програм обуке управљања медицинским отпадом кроз који пролазе сви запослени у здравственој установи,
- г) уредно води прописану евиденцију о лицима овлашћеним за транспорт и одлагање медицинског отпада у складу са правилима збрињавања медицинског отпада, договара се са надлежним лицима у вези са склапањем уговора, руководи уговорима и контролише спровођења наведених активности,
- д) води остале неопходне евиденције,
- ђ) иницира израду елабората за смањење настајања медицинског отпада,
- е) примјењује и друге задатке који су у вези са медицинским отпадом, а које му даје руководиоца здравствене установе.

(2) Уколико здравствена установа има Одбор за управљање отпадом успостављен у складу са чланом 8. овог правилника, лице које је надлежно за управљање отпадом одговорано је непосредно Одбору за све обављене активности. Уколико здравствена установа нема Одбор, надлежно лице за управљање отпадом одговорано је непосредно руководиоцу здравствене установе.

Члан 8.

(1) Руководилац здравствене установе која запошљава 50 и више радника дужан је да успостави Одбор за управљање отпадом. Одбор има најмање три члана, а у саставу Одбора треба да буду: руководиоца здравствене установе, одговорно лице за управљање отпадом и стручно лице за спровођење превентивних мјера у спречавању настанка инфекције. У случају потребе Одбор може бити проширен укључујући и друго особље које именује руководиоца здравствене установе. Одбор преузима цјелокупну одговорност за управљање медицинским отпадом у здравственој установи.

(2) Одбор за управљање отпадом одржава састанке једном мјесечно, а ванредне по потреби и разматра реализацију планова и поступка управљања медицинским отпадом у складу са законом и овим правилником и утврђује наредне активности у конкретном случају.

Члан 9.

(1) Примарној селекцији у здравственој установи, на мјесту настанка подлијежу све врсте медицинског отпада, уз одвајање од општег отпада, прије предаје овлашћеном лицу за транспорт медицинског отпада, одлагања или коначног збрињавања.

(2) Примјена термичке или хемијске стерилизације обавезна је за веома инфективни отпад на мјесту настанка прије мијешања са осталим инфективним отпадом.

(3) Све врсте медицинског отпада осим осталог хемијског отпада сматрају се опасним отпадом, те се приликом транспорта примјењују одредбе Правилника о транспорту опасног отпада (“ Службени гласни републике Српске », број 86/05).

(4) Све категорије медицинског отпада из става 1. овог члана чувају се у амбалажи с јасним ознакама категорије и карактеристикама отпада, која пружа адекватну заштиту за особље здравствене установе које ступи у контакт с медицинским отпадом приликом руковања.

(5) Медицински отпад који настаје у здравственој установи складишти се на одређеној локацији у кругу установе, прије одлагања, транспорта или преноса до другог примаоца.

(6) Локација из претходног става је затворена просторија под надзором одговорног лица за управљање отпадом, довољно пространа за пријем максимално предвиђене количине отпада различитих категорија које се раздвојено складиште, с инсталисаним расхладним уређајима ради отпада који је склон брзом распадању. Приступ просторији неовлашћеним особама није дозвољен.

Члан 10.

Свака здравствена установа у складу са регистрованој дјелатности обавезна је да донесе правила управљања медицинским отпадом којима се дефинишу:

- а) сегменти процеса рада у којима настаје медицински отпад,
- б) врсте отпада у складу са Правилником о категоријама отпада са каталогом,
- в) опис, начин и услови привременог складиштења медицинског отпада, карактеристике амбалаже, ознаке и натписи при означавању амбалаже у коју се отпад пакује, поштујући врсту и количину отпада, услове транспорта и препоручене услове складиштења, степен отпорности амбалаже и могући накнадни утицај на здравље људи и животну средину уопште,
- г) утврђивање времена задржавања медицинског отпада и утврдити услове под којима се врши премјештање,
- д) утврђивање услова и поступак складиштења у складишту на локацији до каоначног збрињавања,
- ђ) утврђивање поступка понашања степена одговорности и поступка у случају ванредне ситуације или кад дође до нестручног руковања или случајног просипања медицинског отпада.

Члан 11.

Руководилац здравствене установе у сарадњи са Одбором за управљање отпадом, уколико се успоставља Одбор, доноси програм обуке управљања медицинским отпадом свих запослених радника и организује обуку у складу са програмом обуке.

Члан 12.

(1) Руководилац здравствене установе не смије да дозволи управљање медицинским отпадом мимо правила прописаних чланом 10. овог правилника или супротно одредбама дозволе за управљање отпадом у случајевима гдје је неопходна.

(2) Здравствена установа у којој настаје медицински отпад или ималац отпада, не смије преносити отпад на треће лице, ако то лице не посједује дозволу за управљање

отпадом да транспортује, складишти, задржава, обнавља или одлаже медицински отпад наведене врсте или састава.

(3) Сав отпад који се преноси на надлежно треће лице мора бити прописно упакован у амбалажу која се обиљежава у складу са Правилником о транспорту опасног отпада. Инфективни отпад треба да се пакује у жуте вреће које се никад не отварају и на којима је јасно истакнут међународни знак опасности и натпис « ИНФЕКТИВНИ ОТПАД ».

(4) Отпад који има етичко значење (људски лешеве, дијелови тијела, органи или ткива одстрањени при операцијама) или је анималног поријекла (остаци лабораторијских животиња), послије обавезне правно формалне процедуре селекује се и у складу са прописаном процедуром здравствене установе уступа породици, односно погребној служби и на законом прописан начин сахрањује на гробљу или ставља у намјенске кесе и преко сабирног центра упућује у крематоријум.

Члан 13.

Руководилац здравствене установе дужан је да предузме мјере да се фармацевтски производи са истеклим роком употребе одложе у складу са законским прописима.

Члан 14.

Руководилац здравствене установе дужан је да предвиди и обезбиједи финансијска средства годишњим планом за збрињавање медицинског отпада у складу са овим правилником.

Члан 15.

Санитарно здравствена инспекција и урбанистичко грађевинска, еколошка и геодетска инспекција у саставу Републичке управе за инспекцијске послове одговорна је свака из своје надлежности за надзор и примјену овог правилника у здравственим установама.

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у « Службеном гласнику Републике Српске ».

Број:

Датум:

МИНИСТАР

Проф. др Ранко Шкрбић

МИНИСТАР

Фатима Фетибеговић, дипл. инж. арх.